

CONCEPCIÓ MALQUER

Sessió del 29-10-60 de Barboles Poètiques.

Parlar de la poesia de Concepció Malquer és una feina, al menys per a mi, molt plaent. Definir però la seva poesia ja és un bon tros més difícil. Ara us diré el perquè.

He anat seguint ~~seg~~ a la nostra poetessa en el seu periple a través del mar del temps en que han estat publicades les seves obres i en el viatge m'he aturat en verres d'un lirisme subtil i alhora de la més viva actualitat. A la fi d'aquest viatge, millor dit a la fi d'aquesta primera etapa car espero que continuarem tenint-la al nostre costat molts anys, he pogut adornar-me de la gran transfiguració que ha sofert el seu mitjà d'expressió, sense que així, molt al contrari, pugui significar un descàndid per la seva personalitat ^{artística} ~~artística~~ i per tant de la seva poesia si algú podés ~~entendre~~ ^{entendre} que la titlle de no estar encara en un curs ben definit.

Vull dir, i ho diré tot seguit que Concepció Malquer que des de temps a dintre seu la més viva anàlisi de poesia, que poc a poc va anar ~~forjant~~ ^{forjant-se} forjant-se un món poètic ben personal, en un breu espai de temps, tota just dos anys, ha donat a conèixer tres obres de poesia molt ben estructurades i sobretot sentides. D'aquestes obres el que ens sorprèn és que tot i mantenint una línia poètica peculiar, aquell curs ben definit que deien, ens arriben revestides d'un ropatge força diferent i no cal dir que sempre per abellir-la més. La Ciutat i les hores, La Creu dels vents i L'Àngel rebel.

Sembla com si la deu poètica de Concepció Malquer anés estructurant una manera de dir cada vegada més pura, cada vegada més simbòlica i cada vegada més bella.

Ara podrem analitzar breument aquesta seva curiositat.

El primer que creix de La Ciutat i les hores és el concepte que la poetessa té de com s'ha de concegir una obra poètica. La unitat, la estructura perfecta, l'equilibri. I a més aquell voluntarisme enforçar-se en el seu poètic. Vint i quatre peces dedicats a les vint i quatre hores ~~del~~ de la jornada. En cada instant, en cada moment la poetessa hi troba amb una sensibilitat ben femenina la seva oració lírica adequada. Vint i quatre dones, amb llurs inicials seguint un ordre d'abecedari: Aïme, Balbina, Carlota fins a Violant i Xània, vivent un bell instant de plenitud poètica.

En cada un dels poemes ja començen a veure-hi allò que en el seu següent llibre esdevindrà una de les característiques més acusades de Concepció Saluquer. La seva dèria de fer un paral·lelisme entre el que podrien dir- ne lirisme clàssic i lirisme urbà. Després ja en tornarem a parlar, ara diguem per no allargar massa aquestes notes alguns dels trets característics de ~~ixx~~ La Ciutat i les hores. Unitat, consciència, tècnica, ordre, concepte de l'estructura d'un llibre i bellesa.

Belles en versos com:

Nou nat i nu de temps el dia arriba
ingràvid sobre el lloc de l'horitzó....

corresponents a l'hora prima, mentre

Alesh té els ulls negres, beu absenta
i sap cantar tonades de molt lluny...

O bé a l'hora segona quana

La pluja ha envernissat les avingudes
i els llums hi pinten roses de tardor.
Balbina no s'adorn.....

O quan

El port ja no respira. L'hora arriba
i besa el pal desert d'un paquebot.
Carlota fuma "Lucya" i neguit....

I quan

Cel blau asunt, ha dibuixat un val
el vol lleuger de la primera alesh..

I quan ingenuament ens diu

Elvira no sap res de Baudelaire
però duu un bell diable dins la vena..

Ens sorprèn amb la visió d'indrets de la nostra Ciutat líricament dita

~~La Ciutat és un món de visió i d'indrets lírics
apareixen sota el raig de llum i d'espina.....~~

~~i finalment ens adona dels versos més felicitosos d'aquesta lírica.....~~

La Rambla estrena el dia i té un corcís
obert damunt de cada rosa blanca.....

o

Sant Gervasi s'adorn agonbolat
sota el verd i el morat d'una glicina..

i la visió d'un club de tennis a les onze del matí

La xarxa s'ha tennat palida i dreta...

i la del Parc

La Dona de l'ombrel·la té un oscarí
après d'una vulgar litografia.....

i finalment uns dels versos més feliços d'aquest llibre

S'emuny la taronja, la Ciutat s'afina
i tot sembla que és posí de perfil..

Son a les set del vespre. Aquella hora en que el Passeig de Gràcia prend aquell to gris
moradenc i els arbres s'estilitzen per la tèbia claror del dia que se'n va.

S'ha trencat el collar del temps, les hores
han enrigut una a una dins la nit.
El dia és mort. El dia ja ha finit.
Què fas Ciutat amiga que no plores?

Ben de passar per **que** vegueu el que vull dir-vos de Concepció Saluquer al seu altre
llibre: La Creu del vent. Un poema fet tot ell en endecasíl·laba blanca. Són uns versos
que evocuen més que no diuen. Plens d'una riquesa de mots extraordinària. Aquesta és
la primera transformació de la poesia de Concepció Saluquer. Se sobre se'n apareix amb
un ropatge nou. En el mateix concepte de poesia, hi ha sens dubte la mateixa personalitat
poètica. Vegueu aquests versos

Se n'han tenyit de groc totes les places.
En l'horitzontal.
S'han fet d'argent les vies dels trens...

Però al seu costat vegeu aquests

i diu el vent:
Amiga ,et duc l'eurítmic d'una vela
i la gràcia d'una Anfore d'argila.
De tantes singularures ,se n'irisa
amb tornassol d'escates la mirada.
Jo vint d'un mar que parla.....

Sempre en la poesia mediterrània el mar ens parla.

Llegint la Creu del Vent a alguns vègades n' he sentit traslladat a un món poètic de
cinc o sis segles abans de la nostra era, potser és allí d'on la nostra poetessa ha man-
llevat el seu dir eurítmic i bell. Però desseguit Concepció Saluquer ha sabut en un màgic
vol pel damunt de més d'una vintena de centuriers traslladar-nos al nostre moment actual
on hi ha

la roja incertesa dels tràmbusos...

Aquest és el contrast que jo volia remarcar de Concepció Maluquer, aquell paral·lelisme entre el lirisme del més pur classicisme i el lirisme urbà. De la més viva actualitat. Evidentment Concepció Maluquer, nascuda en un poblet del Pallars amb tota la riquesa del llenguatge dels forevil·lans, és una poetessa de Ciutat. Una enamorada de la nostra Ciutat. I això ens dóna cap a un dels aspectes més autèntics de la nostra poetessa. El seu patriotisme tan acusat. El patriotisme que l'ha dut a escriure una obra com L'Àngel rebel. Un cant a la nostra terra però realitzat també amb aquell concepte tan clar que ella té del que ha d'ésser una obra poètica. Una estructura perfecta i un enginy poètic sols superat per una intensitat poètica d'un dir que més que abrandat és intens i ple del més sà lirisme i de la més autèntica vocació.